

FEDERALNI PRAVOSUDNI CENTAR

Obrazovanje i istraživanje za Federalne sudove Sjedinjenih Država

Federalni pravosudni centar (Federal Judicial Center, FJC) je obrazovni i istraživački centar za federalno pravosuđe Sjedinjenih Država. FJC je nezavisna vladina agencija u okviru ogranka federalnog pravosuđa koju direktno finansira Kongres.

Istorijat

Kongres je osnovao Federalni pravosudni centar 1967. godine, u periodu pravosudne istorije Sjedinjenih Država obeleženog sa rastućim interesovanjem za korišćenje kvantitativnih istraživanja i stalnog obrazovanja kako bi se poboljšala pravosudna administracija, kao i rukovođenje velikim brojem sudskih predmeta. Predstavnici federalnog pravosuđa, uključujući i tadašnjeg vrhovnog sudiju Earl Warren-a, uvideli su važnost istraživanja, planiranja i obrazovanja za dugoročnu efektivnost sudova i predložili da Kongres osnuje organizaciju u okviru ogranka pravosuđa, koja bi bila odgovorna za ove zadatke.

Služba za administraciju sudova Sjedinjenih Država osnovana je 1939. godine kako bi nadgledala administraciju budžeta pravosudnog ogranka, prikupljanje statističkih podataka, inovaciju propisa, kao i zakonodavne odnose. Umesto da dodeli odgovornost vezanu za obrazovanje Službi za administraciju, Kongres je osnovao FJC kao posebnu agenciju za pravosuđe, i na taj način odvojio zadatke vezane za istraživanje i obrazovanje od odgovornosti vezanih za donošenje propisa, i time zaštitio finansiranje tih zadataka od potreba svakodnevnog sudskog poslovanja.

Misija

FJC nudi obrazovanje i obučavanje sudija i zaposlenih u federalnim sudovima. FJC takođe koordinira obrazovne programe za federalne javne braniocima koji zastupaju siromašne krivične optuženike u federalnom sudu. (Ministarstvo Pravosuđa Sjedinjenih Država obučava federalne javne tužioce.) Istraživačko odeljenje FJC-a sprovodi empirijske studije i eksplorativno istraživanje iz različitih aspekata pravosudne administracije, uključujući rukovođenje sudskim predmetima, alternativno rešavanje sporova, i predlaganje amandmana o pravilima federalnog postupka. Ove istraživačke aktivnosti često informišu o razvoju obrazovnog programa FJC-a.

Kongres je 1992. godine izmenio zakonodavni propis o FJC-u kako bi ovlastio FJC da služi kao resurs stranim sudovima. Služba za međunarodne pravosudne odnose pruža informacije federalnim vladinim agencijama i drugim organizacijama iz oblasti međunarodnog pravosudnog razvoja, i takođe pruža informacije federalnom pravosuđu o praksi i procedurama u drugim zemljama koje mogu poboljšati pravosudnu administraciju u Sjedinjenim Državama.

FJC ne obučava sudije državnih sudova i osoblja niti im pruža usluge.

Struktura

FJC radi pod generalnim rukovodstvom svog Odbora, kojim predsedava Vrhovni sudija Sjedinjenih Država, zajedno sa sedam federalnih sudija koji se biraju na četiri godine od strane Sudskog veća Sjedinjenih Država. Direktor Službe za Administraciju sudova SAD-a član je Odbora FJC-a po službenoj dužnosti (*ex-officio*). Odbor

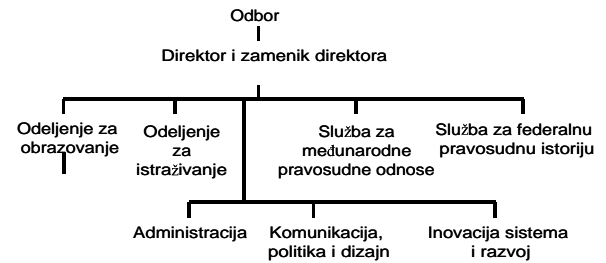
utvrđuje propise i savetuje po pitanju programa i istraživačkih projekata, a nije angažovan u svakodnevnim poslovima FJC-a.

Odbor imenuje Direktora i zamenika direktora FJC-a. Prema tradiciji, direktor je federalni sudija Sjedinjenih Država koji se odriče svojih sudskih dužnosti dok služi kao direktor. Ne postoji

zakonska dužina mandata direktora, mada tipično, najveći broj direktora služi oko četiri godine.

FJC broji oko 130 zaposlenih, uključujući advokate, obrazovne stručnjake, istraživače sa diplomama prava i društvenih nauka, kao i stručnjake za medije, publikacije i informatičke tehnologije. Odeljenje za obrazovanje radi u saradnji sa savetodavnim komisijama koje čine advokati i sudsko osoblje.

Organizacijska šema FJC-a

Finansiranje

FJC ima godišnji budžet od oko 21.000.000 USD, koji se koristi za troškove programa (uključujući putovanja za učesnike, smeštaj i obroke), za tehnologiju učenja na daljinu, tehnologiju, plate osoblja i za druge operativne potrebe. Ove fondove Kongres direktno dodeljuje FJC-u. Kongres je

osnovao posebnu Fondaciju federalnog pravosudnog centra koji odlučuje da li želi da prihvati privatne donacije za pomoć poslovanja FJC-a. Fondovi fondacije, iako važni, čine samo mali deo sveukupnih izdataka FJC-a.

Pravosudno obrazovanje

Federalne sudije predsedavaju raznim sudskim parnicama koje uključuju i građanske i krivične predmete, a čiji predmeti uključuju intelektualnu svojinu, distribuciju narkotika i privredna krivična dela. FJC kreira programe pravosudnog obrazovanja i materijale koncipirane da pomognu sudijama da nadgledaju sve veći broj predmeta, a u isto vreme, da budu u toku sa relevantnim dostignućima u oblasti prava, nauke i tehnologije.

Odeljenje za obrazovanje koordinira seminare za orijentaciju novoizabranih sudija, kao i kontinuirane programe za pravosudno usavršavanje. Programi i štampani materijali daju naglasak praktičnom znanju. Umesto da rade po standardnim, školskim, pravnim programima, FJC stvara ad hoc kurseve, menjajući tematiku i birajući predavače zavisno od novih dostignuća pravne nauke i sudske prakse.

Advokati sudskog obrazovanja planiraju i koordiniraju seminare, često se konsultujući sa savetodavnim komisijama federalnih sudija, sa sudskim administratorima, a u nekim slučajevima i pravnim praktičarima. Prezentacije drže federalne sudije sa specijalizacijom u određenoj oblasti, kao i akademici i praktičari, a povremeno, prezentacije daje i osoblje FJC-a. FJC vodi računa da programi budu balansirani, da se prezentiraju sva pravovaljana gledišta relevantna za tematiku koja se pokriva na seminarskoj sesiji. Sudsko osoblje nudi svoje usluge na volonterskoj bazi, kompenzirajući ih samo za nastale troškove, a u slučaju da se radi o osoblju koje nisu sudije, i malim honorarima.

Nema obaveznih standarda za federalne sudije, ali većina sudija koristi usluge koje nudi FJC. FJC snosi troškove pohađanja (putni troškovi, troškovi smeštaja i obroka).

Programi za orijentaciju

Federalne sudije nemaju specijalne ispite ili kurseve da bi se imenovali, a njihova orijentacija nakon stupanja na dužnost je relativno kratka. Novoizabranim sudijama FJC šalje izbor obrazovnih publikacija i video kasete i poziva ih da učestvuju na dva jednonedeljna kursa za orijentaciju. Pre svog imenovanja u pravosuđe, ove sudije su već imale značajno iskustvo kao advokati (i u privatnoj i u državnoj praksi), a u nekim slučajevima, kao članovi državnog pravosuđa ili nižih federalnih sudova. Programi za orijentaciju pokrivaju samo ograničene teme iz suštinskog prava. Nastavni program je usmeren na veštine koje su jedinstvene za sudije: praksa u građanskom i krivičnom presuđivanju, rukovođenje sudskim predmetima, sudska etika, pisanje mišljenja, a za okružne i mesne sudije, i procedura donošenja krivičnih presuda. Suštinsko pravo koje se pokriva tokom procesa orijentacije ograničava se na složene oblasti statutarnog i ustavnog prava, koje se često pojavlje u federalnim parnicama (uključujući diskriminaciju zapošljavanja, kao i 'habeas corpus'). Nove sudije se uzdaju u svoje samostalno pravno istraživanje kako bi savladali druge oblasti zakona koje su im nepoznate.

Prva faza orijentacionog ciklusa odvija se u roku od nekoliko meseci nakon imenovanja sudije, i

tipično uključuje osam do dvanaest novih sudija – u česnika.

Program koristi model mentora: dve iskusne sudije vode diskusiju tokom cele nedelje. Za vreme programa, učesnici gledaju video vezan za orijentaciju, koji je pripremio FJC, a koji obuhvata teme kao što su rukovođenje krivičnim predmetima, administracija postupka pred porotom i etika. Ove video prezentacije daju svim sudijama opšti uvod na svaku temu i predstavljaju početnu tačku za grupnu diskusiju koju vode sudije-mentori. Diskusione sesije su neformalne i nestrukturirane, što omogućava učesnicima da postavljaju pitanja koja odražavaju njihova interesovanja i potrebe. Ovaj orijentacioni program za federalne okružne sudije takodje uključuje i posetu federalnom zatvoru, što omogućava novim sudijama da iz prve ruke imaju uvid u uslove s kojima će se suočiti optuženi kad im se bude sudilo.

Druga faza orijentacije se održava u Obrazovnom centru FJC-a u Thurgood Marshall Federal Judiciary Building u Vašingtonu, a koja okuplja dve ili tri grupe iz prethodnih orijentacionih programa. Tokom jednonedeljnog kursa, sesije pokrivaju različite teme, uključujući parnice građanskog prava, diskriminacija na poslu, rukovođenje sudskim predmetima, odnos sa medijima i etika.

Kontinuirano sudsko obrazovanje

Kontinuirani programi sudskog obrazovanja pri FJC-u su raznovrsni, obuhvatajući specijalizovane seminare u oblastima kao što su intelektualna svojina, radno pravo, pravo zaštite sredine, pravo i tehnologija, kao i programi veštine posredovanja. FJC nudi ove dvodnevne i trodnevne seminare za okružne i apelacione sudije, sudije sa specijalizacijom iz bankrotstva, ili mesne sudije na lokacijama širom Sjedinjenih Država, često u kooperaciji sa drugim institucijama, kao što su pravni fakulteti. Takođe, svakih dvanaest meseci, niz nacionalnih ili regionalnih seminara pokrivaju širok spektar zakonskih tema i sudskih veština, često uključujući i prikaz skorašnjih odluka Vrhovnog suda Sjedinjenih Država, novi zakonski razvoj, i manje tradicionalne sesije o pravnoj istoriji, zakonu i literaturi, ili psihologiji suđenja.

FJC takođe nudi programe za glavne sudije (predsednike suda) o liderskim i upravljačkim veštinama i specijalne seminare o timskom radu za glavne sudije i njihove glavne sudske administratore.

Programi za apelacione sudije

Nema dovoljno imenovanih federalnih apelacionih sudija u dato vreme da bi opravdalo orijentaciju u dve faze koje dobijaju sudije koje su imenovane po prvi put. Umesto toga, FJC uređuje pohađanje novoimenovanih apelacionih sudija na

orijentacionom programu za federalne i državne sudije, koji koordinira Institut za pravosudnu administraciju (Institute of Judicial Administration) na Pravnom fakultetu pri Njujork univerzitetu (New York University School of Law). Sudije apelacionog suda koje nemaju iskustva kao okružne sudije, takođe mogu pohađati program za okružne sudije pri FJC. Takođe, FJC organizuje kontinuirane obrazovne programe za apelacione sudije koji pokrivaju trendove u Vrhovnom sudu, rukovođenje sudskim predmetima, praksu donošenja predloga, pisanje mišljenja i razne teme iz suštinskog prava.

Obrazovanje na daljinu

Pored ličnih obrazovnih seminara i konferencija, FJC pruža informacije sudijama putem obrazovanja-publikacija na daljinu, putem televizijskih prenosa, video prezentacija i materijala sa web stranica. Osim publikacija, FJC je retko koristio obrazovanje na daljinu za sudije, poznavajući njihove potrebe (i želje) da se lično sastanu s kolegama i razmene tehnike i ideje.

FJC stvara raznovrsne publikacije, uključujući praktične vodiče, kratke monografije iz oblasti suštinskog prava, pamflete o pisanju mišljenja i priručnika. U nekim slučajevima, savetodavne grupe sudija daju svoje komentare u toku procesa planiranja i sastavljanja nacрта. Publikacije uključuju *Priručnik za okružne sudije SAD-a (Benchmark for U.S. District Court Judges)*, praktični vodič za sporove u fazama pre suđenja i tokom suđenja, kao što su krivična optužnica, izbor porote, i praksa davanja predloga. *Vodič za rukovođenje sudskim predmetima sa alternativnim rešavanjem sporova (Guide to Judicial Management of Cases in ADR)* razmatra slučajeve sa alternativnim rešavanjem sporova (ADR), različitim ADR metodama, i pitanjima koja mogu da iskrsnu za vreme ADR procesa. *Priručnik vezan za naučnu evidenciju (Reference Manual on Scientific Evidence)* pomaže sudijama da razumeju naučne i tehnološke teme, gde stručnjaci svedoče u federalnim sudskim sporovima, kao što je statistika, medicinsko svedočenje, i dokazi o DNA.

FJC takođe pravi obrazovni video za sudije, uključujući i programe koji se prenose na Federal Judicial Television Network (FJTN). FJC je počeo praviti obrazovne video programe 1980-ih godina kako bi dopunio program za orijentaciju i pružio informacije o razvoju u oblasti zakona i sudske prakse. 1998. godine, FJC je pokrenuo FJTN u kooperaciji sa Službom za administraciju. FJTN prenosi informacione i obrazovne programe preko satelita federalnim sudovima širom zemlje.

FJC prenosi snimljene produkcije preko svoje mreže, kao i programe uživo, u kojima sudije i sudsko osoblje pri sudovima širom zemlje

razgovaraju direktno s osobljem u studiju. Advokati za pravosudno obrazovanje pri FJC napravili su FJTN programe s različitim temama, uključujući i godišnji prikaz važnih slučajeva Vrhovnog suda Sjedinjenih Država, analiza novog zakona o terorizmu koji je donet kao posledica događaja od 11. septembra, i serije o nauci u sudnici. Dvapat mesečno, FJC postavlja *FJTN Bulletin* (biltene) na svom web sajtu, gde prikazuje raspored emisija i kratke preglede programa na mreži.

Takođe, FJC sudijama pruža informacije preko svog web sajta na intranetu federalnih sudova, kao izvoru informacija na web-u, pristupačnog samo za federalne sudije i sudsko osoblje. Intranet sajt FJC-a nudi pristup FJC publikacijama, obaveštava o budućim seminarima i prenosima preko FJTN-a, o materijalima za program, i nudi specijalne stranice s vodičem i primerima dokumentacije iz tematike kao što je sudski proces za smrtnu kaznu i elektronski pronalazak kao evidencija.

Evaluacija obrazovnog programa FJC-a

Na kraju svakog programa (uživo ili snimljenog), FJC traži od učesnika da ispune formular o

Obuka zaposlenih u federalnom sudu

FJC izrađuje programe i materijale za sudsko osoblje, uključujući sudske administratore, referente za nadzor, kao i referente zadužene za poslove pre suđenja. Pored programa za orijentaciju nekih novozaposlenih u sudu, programi za obrazovanje zaposlenih podučavaju o tehnikama rukovođenja i specifičnih poslovnih veština, kao što su rukovođenje sudskim predmetima. Ti programi takođe nude obuku za rukovođenje i upravljanje promenama. Za razliku od programa za sudije, većina FJC programa za zaposlene u sudu su putem obrazovanja na daljinu.

Stručnjaci za obrazovanje pri FJC, a mnogi od njih imaju diplome višeg stepena iz obrazovanja ili prava, izrađuju ove programe blisko saradujući sa savetodavnim komisijama. Programi su urađeni koristeći model za razvoj nastavnog plana koji uključuje izvođenje procene o potrebama za programom, saradnju sa stručnjacima iz odgovarajućih oblasti, kao i pilot testiranje novih programa. FJC često drži programe za obuku zaposlenih zajedno sa Službom za administraciju.

Veliki broj federalnih sudova uradio je opsežne lokalne programe za obučavanje, često u koordinaciji sa "stručnjacima za obuku pri sudu" (obično zaposlena osoba u sudu, odgovorna za obuku, pored drugih dužnosti). Na razne načine, FJC podržava obuku u sudu, uključujući izvođenje seminara za obučavanje osoba koje će obučavati druge, i razvijajući nastavne programe i materijale

evaluaciji, s namerom da se oceni efektivnost programa, štampanog materijala i predavača. Učesnici se pitaju da li će im program možda pomoći u obavljanju posla, kao i da napišu svoje mišljenje o obuhvatnosti i sadržaju programa. FJC koristi ove informacije pri planiranju budućih programa.

FJC ne daje ispите sudijama niti prati njihov rad radi evaluacije efektivnosti svog programa.

Učešće sudija iz drugih zemalja

FJC može dozvoliti sudijama iz drugih zemalja da prate obrazovne programe FJC-a kada je to prikladno i kada ima slobodnog mesta. Od stranih sudija se ne traži da plate upis, ali moraju sami finansirati i organizovati svoje putovanje, smeštaj u hotelu i obroke. FJC programi ne daju prikaz osnovnih elemenata pojedinih grana prava. Radije, programi se odnose na nove trendove i pitanja koja mogu da predstavljaju problem za sudije Sjedinjenih Država. Iz tog razloga, ti programi imaju ograničenu korist za strane posmatrače, osim što mogu da posluže kao primer obrazovnih tehnika i dizajn programa.

za obučavanje sa vodičima za instruktora i učesnika, kao i audio-vizuelna pomagala.

FJC nudi zaposlenima široki spektar obuke na daljinu, uključujući FJTN programe i on-line konferencije i priručnike. FJTN je važno sredstvo za pružanje informacija o strategijama za ispunjavanje radnih odgovornosti, kao i saznanje o novim dostignućima u sudskoj praksi. Na primer, FJTN-ova serija *Informisanje javnosti i pristupačnost (Public Information and Outreach)*, koja je proizvedena u saradnji sa Službom za administraciju, opisuje ulogu sudskog osoblja za obrazovanje javnosti o radu sudova. Jedna druga FJTN-ova serija, *Od suda do suda (Court to Court)*, daje profil federalnih sudova širom zemlje, ispitujući "najbolju praksu" po pitanju raznih administrativnih pitanja. Drugi programi se odnose na razvoje tehnologije u sudnici, profesionalne etike i strategije nadzora zaposlenih.

Resursi na web-u pri FJC-u uključuju online vodiče za podučavanje, konferencije i sajtove za razmenu informacija koje omogućavaju zaposlenima u sudovima širom zemlje da komuniciraju jedni s drugima putem diskusija o odabranim temama rukovođenja, kao i da imaju elektronski pristup sudskim priručnicima i drugim dokumentima. FJC je takođe napravio on-line vodič za podučavanje koji se odnosi na pravila federalnog bankrotstva, kao i vodič za podučavanje o novom

elektronskom sistemu arhiviranja sudskih predmeta u federalnim sudovima.

FJC često koristi multimedijalni pristup za obuku zaposlenih, najpre dajući prenos preko FJTN-a zajedno sa štampanim materijalima, a onda

obavljajući on-line telefonski razgovor ili video konferenciju, što omogućava zaposlenima u sudu da dublje razmotre problem zajedno sa instruktorom.

Istraživanje

FJC sprovodi empirijsko i eksplorativno istraživanje iz različitih aspekata pravosudne prakse, sudske administracije i krivičnog presuđivanja. Istraživačko odeljenje, sa stručnim kadrovima koji poseduju interdisciplinarno obrazovanje iz oblasti prava i društvenih nauka, sprovodi većinu projekata po zahtevu komisija Sudskog veća Sjedinjenih Država.

Istraživačke studije FJC-a skupljaju objektivne informacije da bi pomogli Sudskom veću da donese predloge za veliki broj novih sudija, da oceni posledice inovacija iz oblasti rukovođenja sudskim

predmetima, i ocenjuje da li postoji potreba za donošenjem amandmana o pravilima sudskog postupka. FJC ne podržava određeni smer akcije niti inicira reformu. Na primer, istraživački projekti FJC-a istraživali su korišćenje tehnologije u sudnici radi prezentiranja dokaza o mogućim efektima na proces iznalaženja činjenica, ocenjivali su digitalnu audio tehnologiju za snimanje sudskog postupka, ispitivali praksu alternativnog rešavanja sporova, i proučavali promene u propisima vođenja zajedničkih parnica.

Proučavanje istorije federalnih sudova

Jedan deo mandata FJC-a je da sprovodi istraživanje o istoriji pravosudnog ogranka. Taj posao radi Služba za federalnu pravosudnu istoriju. Služba čuva reference preko interneta o pravosudnoj istoriji, uključujući i biografski adresar o svim federalnim sudijama doživotno izabranih, čuva zakonodavnu istoriju svih federalnih sudova,

razne istorijske dokumente i beleške, kao i priručnike za pravosudnu istoriju. Ova služba takođe izrađuje obrazovne materijale kako bi podstakla proučavanje istorije federalnog pravosuđa. Ona takođe podržava istorijske programe pri pojedinačnim federalnim sudovima.

Međunarodni programi

Služba za međunarodne pravosudne odnose FJC-a koordinira kratke informacione brošure namenjene stranim delegacijama u poseti Sjedinjenim Državama i obezbeđuje materijale o Pravosudnom sistemu Sjedinjenih Država, kao i o radu FJC-a. Na zahtev stranih sudova ili razvojnih organizacija, FJC je napravio seminare o temama kao što su obrazovanje pravosudnog ogranka, sudska administracija, rukovođenje sudskim predmetima, alternativno rešavanje sporova i sudska etika. Osoblje FJC-a posećuje strane sudove i pravosudne obrazovne centre da bi pružilo tehničku pomoć.

Program posećivanja stranih pravosudnih stručnjaka (Visiting Foreign Judicial Fellows Program) omogućava stranim sudijama, sudskim zvaničnicima i naučnicima, da obavljaju istraživanje u FJC-u i istražuju teme koje se odnose na pravosudnu administraciju, često uz pomoć FJC osoblja.

Putovanja i drugi direktni troškovi za pravosudne obrazovne programe za strance, uključujući i Program posećivanja stručnjaka (Visiting Fellows Program), finansiraju se iz spoljnih izvora.

Da saznate više o Federalnom pravosudnom centru

Detaljnije informacije o FJC-u mogu se naći na web sajtu, www.fjc.gov. Ovaj web sajt sadrži rezultate odabranih istraživačkih projekata o poslovanju federalnog suda, procedurama i istoriji. Takođe, mnoge publikacije FJC-a mogu se skinuti sa ovog sajta.

Ako želite da organizujete posetu Federalnom pravosudnom centru ili zatražite informacije o materijalima Federalnog pravosudnog centra,

kontaktirajte:

Mira Gur-Arie
Direktor, Međunarodni pravosudni odnosi
Federal Judicial Center
One Columbus Circle NE
Washington, DC 20002-8003
tel.: 202-502-4191
faks: 202-502-4099
e-mail: mgurarie@fjc.gov